

Sikkerhedsdatablad

1. Identifikation af stoffet/materialet og leverandøren	Hydrotol 90
PR-nummer: 73 35 55 Udarbejdet den: 16-10-2002/ SBH Erstatter den: 22-04-2002 Anvendelse: Til klæbning af asfaltbelægninger og til forseglinger.	Leverandør: Icopal a/s Mileparken 38 2730 Herlev Tlf.: 44 88 55 00 Fax: 44 53 24 53 Kontaktperson: Carsten Bisgaard

2. Sammensætning/ oplysning om indholdsstoffer Stof, koncentration og klassificering for farlige indholdsstoffer					
Einecs nr.	CAS nr.	Stoffer	Klassificering	w/w%	Note
265-151-9	64742-49-0	Naphtha (råolie), hydrogenbehandlet let (< 0,1% benzen)	R10 Xn; R65 R66 R67	40-60	1,4,5
232-490-9	8052-42-4	Bitumen	Ingen	40-60	-
1) Stoffet er optaget på Arbejdstilsynets liste over organiske opløsningsmidler. 4) R65 bortfalder p.g.a. produktets høje viskositet. 5) Stoffet er flygtigt ifølge Arbejdstilsynets grænseværdiliste. <i>Se punkt 16 for ordlyd af R-sætninger</i>					

3. Fareidentifikation	Dampe kan give sløvhed og svimmelhed. Langvarig eller gentagen indånding af dampe kan give skader på centralnervesystemet. Gentagen hudkontakt kan give tør eller revnet hud. Langvarig og gentagen hudkontakt med opløst bitumen kan muligvis medføre hudkræft. Brandfarligt produkt. Dampene kan danne eksplosive blandinger med luft.
------------------------------	--

4. Førstehjælpsforanstaltninger	
Indånding	Frisk luft og hvile under opsyn. Søg evt. læge. Ved bevidstløshed tilkaldes ambulance. Hvis patienten ikke trækker vejret, gives kunstigt åndedræt. Patienten, som trækker vejret, lejres i aflåst sideleje og holdes varm.
Indtagelse	Skyl munden grundigt og drik et glas vand. Fremkald ikke opkastning. Hvis opkastning indtræffer, holdes hovedet så lavt, at der ikke kommer maveindhold i lungerne. Søg læge og medbring sikkerhedsdatabladet.
Hud	Fjern forurenede tøj. Vask altid huden grundigt med sæbe og vand. Brug evt. hudrensning. Efter afvaskning smøres huden med en fed creme. Ved hududslet eller andre hudgener: søg læge.
Øjne	Skyl straks grundigt med vand i mindst 5 minutter. Evt. kontaktlinser fjernes. Spil øjet godt op. Søg læge ved fortsat irritation.
Forbrænding	Skyl med vand, indtil smerterne ophører. Lad fastbrændt bitumen sidde. Fjern tøj, som ikke er fastbrændt - søg læge/sygehus; fortsæt om muligt skylningen til lægen overtager behandlingen.

5. Brandbekæmpelse	Brand slukkes med pulver, kulsyre, skum, sand, jord eller vandtåge. Brug ikke vandstråle, da det spreder branden. Beholdere i nærheden af brand flyttes eller holdes afkølede med vand/vandtåge.
---------------------------	--

Byggeriets Arbejdsmiljøcenter Oldenborggade 1A, 7000 Fredericia, Tlf.: 75 91 01 99 Fax: 75 91 32 50
Byggeriets Arbejdsmiljøcenter, Hørkær 14, 2730 Herlev, Tlf.: 44 50 70 80 Fax: 44 50 70 90
Byggeriets Arbejdsmiljøcenter, Vodskovvej 28, 9310 Vodskov, Tlf.: 96 34 00 08 Fax: 98 29 14 89
Byggeriets Arbejdsmiljøcenter, Landrovvej 6, 5800 Nyborg, Tlf.: 65 31 73 90 Fax: 65 31 73 92
Byggeriets Arbejdsmiljøcenter, Rundhøjtorvet 3, 1., 8270 Højbjerg, Tlf.: 86 14 55 50 Fax: 86 14 26 46 (copyright 1998 Chemtox A/S)

6. Forholdsregler over for udslip ved uheld

Sørg for god ventilation. Vær opmærksom på eksplosionsfaren. Fjern enhver antændelseskilde. Anvend de samme værnemidler som nævnt under punkt 8. Spild opsuges med granulat, sand eller lignende ikke-brændbart materiale, lægges i en tætsluttende beholder, og håndteres som kemikalieaffald (se også punkt 13). Må ikke komme i kloak eller vandløb.

7. Håndtering og opbevaring

Håndtering

Rygning og brug af åben ild forbudt.
Undgå indånding af dampe og sprøjtetåge.
Undgå kontakt med hud og øjne.

Opbevaring

Opbevares i tæt lukket emballage på et køligt og godt ventileret sted.
Følg Beredskabsstyrelsens tekniske forskrifter for opbevaring af brandfarlige væsker klasse II-1.
Bør opbevares forsvarligt, utilgængeligt for børn, og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler og lignende.

8. Eksponeringskontrol/ Personlige værnemidler

Forholdsregler ved brug

Personlige værnemidler er overflødige, hvis man opholder sig i overtrykskabine med luftforsyning gennem effektivt filter.

Vask hænder før pauser, måltider, toiletbesøg, og efter endt arbejde. Brug mild sæbe og vand efterfulgt af fed creme. Vand og rensmiddel skal medbringes, hvis arbejdet ikke foregår nær skurvogn eller samlingssted.

Åndedrætsværn

Ved maskinel udsprøjtning via sprede- eller sprøjteramme og/eller kantstenssprede- eller sprøjtehoved, forsynet med skørt, anvendes åndedrætsværn med A2P2 kombinationsfilter, medmindre førerkabinen er lukket og med luftforsyning gennem effektivt filter.

Ved håndsprøjtning anvendes:
- åndedrætsværn med A2P2 kombinationsfilter.

Ved udkostning og ved manuel omhældning/tømning af emballage anvendes:
- åndedrætsværn med A2 filter undtagen ved kortvarigt, udendørs arbejde (A2P2 kombinationsfilter kan også anvendes).

Handsker og beskyttelsestøj

Ved håndsprøjtning anvendes:
- beskyttelseshandsker af f.eks. nitrilgummi (gennemtrængningstid > 8 timer)
- overtræksdragt med hætte eller regntøj
- kemikalieresistente gummistøvler.

Ved udkostning og ved manuel omhældning/tømning af emballage anvendes:
- beskyttelseshandsker af f.eks. nitrilgummi (gennemtrængningstid > 8 timer)
- overtræksdragt/-bukser
- kemikalieresistente gummistøvler.

Øjenværn

Ved håndsprøjtning og ved manuel omhældning/tømning af emballage anvendes:
- øjenværn.

Grænseværdier

Indholdsstoffer	Grænseværdi	Anmærkninger
Naphtha (råolie), hydrogenbehandlet let	25 ppm 180mg/m ³	-

De oplyste grænseværdier er i overensstemmelse med Arbejdstilsynets liste over grænseværdier (At-vejledning nr. C.0.1, Oktober 2000, Grænseværdier for stoffer og materialer)

Kontrolmetoder

De angivne grænseværdier kan kontrolleres ved arbejdshygiejniske målinger.

9. Fysisk/kemiske egenskaber	Tilstandsform: væske Farve: sort Lugt: af opløsningsmidler Kogepunkt: > 140°C Massefylde: 0,92 g/cm ³ Opløselighed i vand: uopløselig	Flammepunkt: ca. 27°C Selvantændelighed: - Ekspløsningsgrænser: 0,8-6 (vol)% Brandfareklasse: II-1 Damptryk: - Andet: -
10. Stabilitet og reaktivitet	Stabilitet: Produktet er stabilt. Dampene kan antændes ved temperaturer over flammepunktet. Reaktivitet: Produktet afgiver dampe, som kan danne eksplosive blandinger med luft. Farlige nedbrydningsprodukter: Sundhedsfarlige nedbrydningsprodukter kan dannes ved ophedning og brand.	
11. Toksikologiske oplysninger (sundhedsfarlige egenskaber) Akut Indånding Indtagelse Hudkontakt Øjenkontakt Langtidsvirkninger Kræft Risiko for skader på nervesystem	Indånding af dampe kan medføre svimmelhed, sløvhed, hovedpine, kvalme og nedsat reaktionsevne samt ved høje koncentrationer bevidstløshed. Kan virke irriterende. Kan give ubehag. Virker affedtende på huden. Langvarig eller gentagen kontakt kan give irritation og eksem. Stænk i øjnene medfører irritation. Langvarig og gentagen kontakt med produktet kan muligvis medføre hudkræft. IARC (det internationale kræftforskningsagentur) vurderer, at bitumenopløsninger i nogle dyreforsøg ved pensling på hud har virket kræftfremkaldende. Langvarig eller gentagen indånding af dampe kan medføre skader på centralnervesystemet.	
12. Miljøoplysninger for produktet	Spredning: Produktet flyder oven på vand. Kan spredes i vandmiljøet. Klæber til jord eller anden overflade. Opløsningsmidlet fordamper. Nedbrydelighed: Ingen data. Virkning på miljøet: Produktets indhold af organiske opløsningsmidler kan være skadeligt for organismer, der lever i vand, og kan forårsage uønskede langtidsvirkninger for vandmiljøet.	
13. Bortskaffelse	Spild, rester m.v. afleveres som kemikalieaffald til kommunal modtagestation eller Kommunekemi. Kemikalieaffaldsgruppe: H Affaldsfraktion: 03.21 EAK-kode: 08 04 02 00 Absorptionsmidler (granulat, sand eller lignende) forurenet med produktet: Kemikalieaffaldsgruppe: H Affaldsfraktion: 03.21 EAK kode: 15 02 01 01	

14. Transportoplysninger

Transporten skal finde sted efter nationale og/eller internationale regler for transport af farligt gods.				
UN 1268	Proper shipping name Petroleum produkter, n.o.s.	Klasse 3 3	Emballagegrp III III	ADR/RID IMDG
Klassificeringskode: F1 Fareseddel ADR/RID: 3 Farenummer: 30 Flammepunkt: 27°C Fareseddel IMDG: 3 IMDG EmS.: 3-07				
Transport efter afsnit 1.1.3.6.3 (den undtagne mængde/frimængde): Faktor: 1. Maksimal samlet mængde per transporterende enhed: 1000 kg.				
Begrænsede mængder: ADR/RID: Max. 5 l pr. indvendig emballage og max. 45 l pr. kolli. Ved anvendelse af krympe- eller strækfolie er grænsen 5 l pr. indvendig emballage og max. 20 kg brutto pr. kolli (indvendige emballager skal være af metal eller plast, som ikke let går i stykker eller perforeres).				
Hvis produktet transporteres under begrænsede mængder, skal hvert kolli være forsynet med LQ eller UN 1268.				

15. Oplysninger om regulering

Farebetegnelse

Faresymboler

Indeholder

R-sætninger

S-sætninger

Anden mærkning

Anvendelsesbegrænsning

Krav om uddannelse

Naphtha (råolie), hydrogenbehandlet let.
Brandfarlig. (R10) Gentagen udsættelse kan give tør eller revnet hud. (R66) Dampe kan give sløvhed og svimmelhed. (R67)
Undgå indånding af dampe og aerosoltåger. (S23) Undgå kontakt med huden. (S24) Må kun bruges på steder med god ventilation. (S51) Ved indtagelse undgå at fremprovokere opkastning: kontakt omgående læge og vis denne beholder eller etiket. (S62)
Ingen.
Udsprøjtning af produktet er ikke tilladt, dog kan denne bestemmelse fraviges i perioden 1. oktober til 1. april, hvis det ikke er teknisk muligt at anvende klæbemidler uden organiske opløsningsmidler. Produktet må ikke anvendes af unge under 18 år, særlige regler gælder for lærlinge. Maximal anvendelsestemperatur: Ingen opvarmning.
Arbejdet må kun udføres af personer, som enten har gennemgået kurset "Sundhed og sikkerhed ved vejasfaltarbejde", eller er instrueret af en person, der har gennemgået kurset. Medarbejderne skal være orienteret om indholdet af brugsanvisningen (sikkerhedsdatabladet), som skal forefindes på arbejdsstedet.

Byggeriets Arbejdsmiljøcenter Oldenborggade 1A, 7000 Fredericia, Tlf.: 75 91 01 99 Fax: 75 91 32 50
Byggeriets Arbejdsmiljøcenter, Hørkær 14, 2730 Herlev, Tlf.: 44 50 70 80 Fax: 44 50 70 90
Byggeriets Arbejdsmiljøcenter, Vodskovvej 28, 9310 Vodskov, Tlf.: 96 34 00 08 Fax: 98 29 14 89
Byggeriets Arbejdsmiljøcenter, Landrovej 6, 5800 Nyborg, Tlf.: 65 31 73 90 Fax: 65 31 73 92
Byggeriets Arbejdsmiljøcenter, Rundhøjtorvet 3, 1., 8270 Højbjerg, Tlf.: 86 14 55 50 Fax: 86 14 26 46 (copyright 1998 Chemtox A/S)

16. Andre oplysninger	
Anvendte kilder	Arbejdstilsynets bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer nr. 292/2001. Miljøministeriets bekendtgørelse om klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af kemiske stoffer og produkter nr. 329/2002. Miljøministeriets bekendtgørelse af listen over farlige stoffer nr. 439/2002. Arbejdstilsynets bekendtgørelse om unges arbejde nr. 516/1996. Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse om affald nr. 619/2000. Transportregulativer for ADR/RID og IMDG, 2001 udgave.
Øvrige oplysninger	Hydrotol 90 er et opløsningsmiddel-baseret bitumenprodukt tilsat klæbeforbedrer.
Ordlyd af R-sætninger i punkt 2	R10 Brandfarlig. R65 Farlig: kan give lungeskade ved indtagelse. R66 Gentagen udsættelse kan give tør eller revnet hud. R67 Damp kan give sløvhed og svimmelhed.
Ændringer	Udgave 4: Ændringer i punkterne 1, 2, 8, 14, 15 og 16.

Byggeriets Arbejdsmiljøcenter Oldenborggade 1A, 7000 Fredericia, Tlf.: 75 91 01 99 Fax: 75 91 32 50
Byggeriets Arbejdsmiljøcenter, Hørkær 14, 2730 Herlev, Tlf.: 44 50 70 80 Fax: 44 50 70 90
Byggeriets Arbejdsmiljøcenter, Vodskovvej 28, 9310 Vodskov, Tlf.: 96 34 00 08 Fax: 98 29 14 89
Byggeriets Arbejdsmiljøcenter, Landrovej 6, 5800 Nyborg, Tlf.: 65 31 73 90 Fax: 65 31 73 92
Byggeriets Arbejdsmiljøcenter, Rundhøjtorvet 3, 1., 8270 Højbjerg, Tlf.: 86 14 55 50 Fax: 86 14 26 46 (copyright 1998 Chemtox A/S)